SAYI : 19
Fiyatı: 100 kr.
ÇARŞAMBA GÜNLERİ ÇIKAR
30 NİSAN 1975
Adres : P.K. 68
ZONGULDAK

İŞÇİ DAVASI

«İşçilerin kendilileri, aydınlar için yazılmış olan herşeyi okumak ve daha çok okumak istemektedirler ve işçilere fabrika şartları hakkında birkaç söz söylemenin, herkesçe bilinen şeyleri tekrarlayıp durmanın yeterli olduğuna inananlar sadece birkaç (zavallı) aydındır.»

HAFTALIK EKONOMİ VE POLİTİKA GAZETESİ

SIKIYÖNETİM KOMUTANLIĞININ EMRİYLE

GREVLER YASAKLANIYOR

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı geçen hafta yayınladığı bir bildiri ile 1 Mayıs 1975 tarihinden başlayarak bütün grevlerin "izne bağlı,, olacağını açıkladı. Zaten Sıkıyönetim çoktandır işçi-işveren uyuşmazlıklarında araya giriyordu. Büyük önem taşıyan TEKSTİL olayında olduğu gibi, işyerlerindeki uyuşmazlıkların kaldırılması için işçi ve işverenlerle birlikte komutanlık binasında toplantılar yapıyordu. Son bildiri ile sıkıyönetimin tavrı «resmiyet» kazanmış oldu. Bundan sonra bütün işyerlerinde grev yapmak için sıkıyönetimin onayı şart koşuluyor. Bu durum, vaktiyle «KIBRIS» nedeniyle ilân edilen sıkıyönetimin aslında demokratik mücadeleye tahammül edemeyen işverenlere yaradığını bir kere daha gösteriyor.

Direniş yapan Nobel işçileri gazetemizi okurlarken görülüyor. (Foto - İ. Davası)

Bilderberg toplantısına katılanlardan Dünya Bankası Başkanı Robert Mc Namara ve İngiliz Muhafazakar Parti Başkanı Margaret Thatcher yemekte görünmektedirler.

PARABABALARI İZMİR'DE TOPLANDI

■ Toplantı, kapitalist sistemin uluslararası sorunlarını görüşmek üzere düzenlendi.

■ Toplantıya dünyanın büyük kapitalistleri ile sermaye politikacılarının yanısıra Bülent Ecevit ile Halil Tunç da katıldı.

■ Basına kapalı tutulan gizli toplantıyı uluslararası mason örgütlerinin tezgâhladığı öne sürülüyor.

TOPLANTI TARİHİ... 25-26 27 Nisan 1975

TOPLANTI YERİ... Altın Yunus tatil köyü (Çeşme-İzmir)

TOPLANTI GÜNDEMİ... Kıbrıs ve Ege konusunda Türk-Yunan uyuşmazlığı ve bunun NATO'ya etkisi, Orta-Doğu'daki Arap-İsrail uyuşmazlığı ve bunun dünya enflasyonuna etkisi.

TOPLANTIYA KATILANLAR... Joseph Luns (Nato Genel Sekreteri), Robert Mc Namara (Dünya Bankası Başkanı ve Eski ABD Savunma Bakanı), David Rockfeller (Amerikalı milyarder iş adamı), Prens Bernhard (Hollanda Kraliyet Ailesinden), Garret Fitzgerald (İrlanda Dış İşleri Bakanı), George Ball (Amerikalı iş adamı), Arthur Sulzberger (Herald Tribüne Gazetesi Sahibi), Arthur Hartman (ABD Dış İşleri Bakan Yardımcısı), Margaret Thatcher (İngiliz Muhafazakar Parti Başkanı), Geir Hallgrimson (İzlanda Başbakanı),... gibi ünlü yabancılar ile Selçuk Yaşar (Yaşar Holding Başkanı), Turhan Feyzioğlu (CGP Genel Başkanı ve Başbakan Yardımcısı), İhsan Sabri Çağlayangil (Dışişleri Bakanı), İhsan Doğramacı (Hacettepe Rektörü), Selahattin Bayazıt (iş adamı), Muharrem Nuri Birgi (Eski Büyükelçi ve Mason üstatlarından), Turan Güneş (CHP Milletvekili ve Eski Dış İşleri Bakanı), Semih Akbil (Dış İşleri Sözcüsü), Oğuz Gökmen (Büyük Elçi), Hasan Işık (CHP Milletvekili ve Eski Savunma Bakanı), Kamuran İnan (AP senatörü), Gülten Kazgan (Üniversite Öğretim Üyesi), Memduh Yaşa (Üniversite Öğretim Üyesi) gibi yerliler ve Halil Tunç (Türk-İş Genel Başkanı), Bülent Ecevit (CHP Genel Başkanı)...

TOPLANTININ ASIL AMACI : Dünya çapında gelişen işçi sınıfı hareketine karşı Amerika ve Avrupa sermayesinin korunması yolunda taktikler hazırlamak.

«BİLDERBERG TOPLANTISI» NEDİR

«Bilderberg» uluslararası kapitalizmin bir dayanışma örgütüdür. İlk defa 1954 tarihinde Hollanda'da toplanmıştır. «Bilderberg» ismi ilk toplantının yapıldığı otelden gelmektedir. Toplantılar iki yılda bir, değişik ülkelerde yapılmaktadır. Toplantılara 100 önemli kişi davet edilmektedir. Toplantılar gizli olarak yürütülmektedir. Toplantılara katılan büyük iş-devlet-siyaset adamları kapitalist sömürü sisteminin korunmasının yollarını tartışmaktadır. Daha önce 1956 toplantısı da İstanbul'da yapılmıştır.

Nobel'de direniş...

İSTANBUL (ÖZEL) — Nobel ilaç fabrikasında bağımsız ATOM - İŞ Sendikasına bağlı işçilerin 8 Nisan 1975 tarihinde başlattıkları direniş 20 gündür başarıyla devam etti. Direniş hamile bir işçinin işveren tarafından haksız şekilde işten atılmasını protesto etmek üzere başladı. Direnişin ilk gününde polis işçileri dağıttı. Bu sırada bir işçinin kolu kırıldı. Polis işçilerin grev çadırlarını kaldırması ve dağılması için sürekli baskı yaptı. Greve işyerinde işçi olarak çalışan 70 kişiden yalnız 10 kişi katılmadı. Bu şekilde üretimin sadece onda biri gerçekleşti. Direnişe karşılık işveren bütün sendikalı işçileri işten çıkardığını açıkladı.

ATOM - İŞ Sendikası Genel Başkanı Cumali Yılmaz 18 Nisan 1975 tarihinde bir basın toplantısı yaptı. Cumali Yılmaz, «Burjuva parlamentolardan daima burjuva yararına yasalar çıkar» diyerek sözlerine başladı ve İş Kanunu'nun işten çıkarmaları düzenleyen 13. ve 17. maddelerini eleştirdi. NOBEL işvereninin yaptığı haksızlıkları eleştirdi. NOBEL işvereninin yaptığı haksızlıkları anlattıktan sonra Cumali Yılmaz, «... işverenlere karşı mücadele etmeyi baş ilke olarak kabul ediyoruz.» diyerek sözlerini bitirdi.

Sendikanın işyerindeki temsilcisi Mahmut Dalgıç gazetemize şu özel demeci verdi (27 Nisan 1975) :

«Sendikamız ATOM - İŞ şu anda bağımsız, ama son yönetim kurulu toplantısında DİSK'e katılma kararı alındı. Atom - İş Sendikası, NOBEL'den başka FAKO - PLASTİK - FAY - SANTA FARMA - ECZACIBAŞI - KAMMA - TUĞBAY işyerlerinde örgütlenmiş durumda. Ayrıca ÖZ KİMYA-İŞ de sendikamıza katıldı.

NOBEL fabrikasında 250 kişi çalışıyor. Bunların 70'i işçidir. Asgari net aylık 850 liradır. Sendikamız iki buçuk yıldır burada örgütlüdür. 1973 te imzaladığımız son sözleşme ile yıllık izin, ücretli mazeret izni, çocuk parası, nikâh ve ölüm parası gibi bazı sosyal haklar kazandık. Ancak işveren bizlere sürekli baskı yapıyor. Son olarak hamile bir işçiyi işten attı. Bunun üzerine biz işçiler direnişe geçtik. Sendikamıza bağlı diğer işyerlerinde çalışan işçiler de bizleri destekledi. Bazı arkadaşlarımız ölüm orucu tutuyor. Bütün baskılara rağmen direnişimizi kararlı ve başarılı şekilde sürdürmek azmindeyiz. Gerçek kurtuluşumuz işçi sınıfının örgütlü birliği ile emekçilerin iktidarı aldığı gün olacaktır.»

SON DAKİKA — Birinci Ordu ve Sıkıyönetim Komutanlığı, Nobel ilaç fabrikasında işçilerin bir süreden beri sürdürdükleri direnişin kaldırılmasını istemiştir. Atom - İş Sendikası, sıkıyönetim komutanlığının isteğine uyarak işçilerin yarın sabah işbaşı yapacaklarını açıklamıştır. (28 Nisan 1975 tarihli Milliyet gazetesinden)

Gençlik olayları körükleniyor

Geçen hafta bazı fakülte ve yüksek okullarda kanlı çatışmalar oldu. Komandolar, Site Öğrenci Yurdunda kalan öğrenciler üzerine makineli tüfeklerle ateş açtılar. Bu ateş sırasında, yurtta çalışan işçi Abdi Gönen öldü. Toplum polisi panzer tankıyla, yurdun demir kapısını kırarak içeri girdi ve yurtta kalan bütün öğrencileri döverek topladı.

Gençlik olaylarını özellikle iki büyük partinin kendi iktidar kavgaları yolunda bir araç olarak kullanmak istedikleri açıkça görülüyor. AP ve Demirel, hükümet programındaki işleri yapmamak için bahane arıyor. «önce huzur» diyerek, demokratik hakları kısıtlamak istiyor. CHP ve Ecevit, ortalığın bu şekilde karışmasını kendi lehine kullanmak istiyor. «Ben olmazsam huzur da olmaz» demeğe getiriyor.

1 MAYIS

- **1 Mayıs dünya işçilerinin birlik ve dayanışma günüdür**
- **1 Mayıs işçi sınıfının "8 saatlik iş günü" hakkını kazandığı gündür**
- **1 Mayıs işçi sınıfının bayramıdır**

1 mayıs, bugün bütün dünyada işçi bayramı olarak kutlanmaktadır. Amerika Birleşik Devletleri ile onun hakimiyeti altındaki birtakım ülkelerde kutlanması yasaklanan 1 mayıs işçi bayramı, uydurma bayramlarla yozlaştırılmak istenmesine rağmen, işçi sınıfı hareketinin bir sembolü olmakta devam etmektedir.

1 mayıs, tarihi önemini nereden almaktadır?

1 mayıs tarihi, «8 saatlik işgünü» için, Amerika ve Avrupa ülkelerinde girişilen uzun mücadelelerin, her yıl bütün dünya işçileri tarafından genel grev ve gösterilerle anıldığı gündür.

1870 lerde Amerikan ekonomisi bunalım içinde idi. Güneyli toprak sahipleri ile yaptıkları savaştan (kuzey - güney içsavaşı) galip çıkan kuzeyli sanayiciler, ekonomik sıkıntıya düşmüşlerdi. Sermayedar sınıf, çok ucuz işgücü çalıştırarak toparlanmak istiyordu. Bu amaçla 1873 yılında işçi ücretleri yarı yarıya indirilmişti. İşçiler hem 15 - 16 saat çalışmak zorunda kalıyorlar hem de sermayedar sınıf onlara ekmek ve su ile yaşamayı layık görüyordu. Daha önceleri, 1866 yılında Baltimor şehrinde toplanan işçi kongresi 8 saatlik işgününün kabul edilmesini istemiş, ancak bu istek hükümet tarafından reddedilmişti.

İşte bu bunalımlı dönemin ilk işçi hareketi 1874 yılında Nevyork'ta meydana geldi. İşçiler düzenledikleri mitingle ücretlerin indirilmesine karşı olduklarını ilan ettiler. Miting, polisler tarafından şiddet kullanılarak dağıtıldı.

Bu olayın hemen ardından Pensylvania kömür işçileri direnişe geçtiler.

Direniş, kiralık ajanların, grev kırıcıların yardımı ve polis terörü ile bastırıldı. 24 işçi lideri tutuklandı; bunlardan 10 tanesi asıldı.

1877 yılında, Demiryolu işçilerinin ayaklanması, maden ve fabrika işçilerinin de kendilerine katılmalarıyla işçi hareketleri yeniden başladı. En büyük direniş Baltimor'da oldu. Polis işçilere ateş açtı. 12 işçi öldü. İşçiler bunun üzerine Demiryolu şirketinin binalarını yakıp yıktılar.

Sermayedar sınıfın basını «Ekmek ve su ile yetinmesini bilmeyenler yaşamaya lâyık değildir. Ölüyorlarsa, bu başkaldırmaların cezasıdır.» diye yazıyordu.

Hareket bir kere daha ezildi.

Ancak işçiler daha örgütlü bir mücadelenin önemini kavramaya başlamışlardı.

1884 yılında toplanan İşçi sendikaları kongresi, 8 saatlik işgünü hakkını bizzat işçilerin mücadele ederek almasına karar verdi. Uygulamaya geçmek için 1 mayıs 1886 tarihini seçtiler. İsteklerini kabul ettirmek için «Genel grev», miting ve gösteri yapacaklardı.

Bütün işçi kuruluşları 1 mayıs için büyük bir gayretle hazırlandılar. O gün, Amerika'da 100 binlerce işçinin katıldığı 5000 den fazla grev yapıldı. Sermayedar sınıf, işçilerin arasına grev kırıcıları, ajanlar soktu. 3 mayısta Şikago'da işçilerle grev kırıcıları arasında çatışmalar oldu. Polis grev kırıcıların yanında, işçilere saldırdı. 4 işçi polis kurşunları ile öldü.

4 mayısta yeniden işçi gösterileri oldu. Hükümet kuvvetleri, işçileri zor kullanarak dağıtmaya çalıştılar. Olaylar çatışmaya dönüştü ve 4 işçi daha polis kurşunlarıyla öldü, birçok işçi yaralandı.

Arkasından, ülke çapında sendikacı ve işçi lideri avı başladı. Tutuklanan işçi liderlerinden 4 ü asıldı, diğerleri hapse atıldı.

Fakat yapılan katliam ve kullanılan şiddet bu hareketi durduramadı. Çünkü ortaya atılan istekler bütün işçilerin ihtiyacına hitap ediyordu ve bütün işçiler bu istekleri benimsemişlerdi.

Bu olaydan 3 yıl sonra 1889 da, Paris'te toplanan Uluslararası İşçi Birliği Kongresi, hem bu zulüm hareketini protesto etmek hem de 8 saatlik işgünü isteğini daha büyük bir kuvvetle savunmak için, bütün dünya işçilerinin katıldığı uluslararası bir gösteri yapmaya karar verdi.

Bu karar 1890 yılında ve yine bir mayısta uygulandı. Almanya, İngiltere ve Fransa'daki işçiler de Amerika'daki işçilere destek oldular. Bu uluslararası grev ve gösteriler o kadar başarılı oldu ki, Uluslararası İşçiler Birliği 1891 yılında yaptığı toplantıda, bu gösterinin her sene 1 mayısta yapılmasına karar verdi.

İşte o zamandan beridir ki, her sene 1 mayısta bütün ülkelerin işçileri, 8 saatlik işgünü hakkının kazanılmasını kutlamak, diğer isteklerini bildirmek ve kapitalist soyguncuLuğu protesto etmek üzere işini bırakır (grev yapar) ve gösterilerde bulunur.

1 MAYIS'IN ÖNEMİ

Bir Mayısı birkaç yönden değerlendirmek gerekir. Nevarki bu değerlendirmelerde esas olan hep, işçi sınıfının uluslararası boyuttan mahalli işçi örgütlerine kadar birlik ve dayanışma gücünün taşıdığı önemdir.

İşçi sınıfı, 1 Mayıs 1886 da ortak bir mesele için ülke çapında ortak eylem yapmayı başarmıştır. Bu amaçla birlik ve dayanışma gösterebilmiş, şehitler vermiştir. Yine 1 Mayıs 1890 da, uluslararası çapta, aynı amaçla ortak eylem yapmayı başarmış ve birçok ülkede birden genel greve gidip büyük gösteriler düzenleyebilmiştir. Kısacası İşçi sınıfı, aynı anda birçok ülkede, aynı sınıf bilinci ile hareket etmiştir. İşçi sınıfı, kendi birlik gücünü canlı olarak görmüş, uluslararası çaptaki bir harekette disiplinin en güzel örneğini vermiştir.

Bugün bizim hakkımız olan «8 saatlik işgünü» 1 mayısta verilen mücadelenin ürünüdür. Keza İşçi sınıfının, sendikal örgütlerine, siyasi örgütlerine sahip oluşu, bunlarda birlik olma bilinci gökten gelmemiştir. Çok uluslu şirketlere karşı, uluslararası sendikal dayanışma birden bire doğmamıştır. Bütün bunlar, işçi sınıfının tek tek ülkelerde olsun, birçok ülkede birden olsun verdiği kararlı mücadelelerle gerçekleşmiştir. Bu mücadele tarihi içinde sınıf bilincinin yükselmesiyle olmuştur.

Bütün ülkeler işçi sınıfı, bugün 1 mayısı aynı sınıf bilinci içinde bayram olarak kutluyorsa, bunun sebebi işte bu tarihi köklerdir.

1 mayıs, Türkiye'de de geçmişte işçi bayramı olarak kutlanıyordu. Fakat 1925 te çıkan bir kanunla «Bahar Bayramı» haline çevrilmek istendi. Birçok ülkede yasal olarak işçi bayramı olduğu halde, Türkiye'de bu örtbas edilmek, saptırılmak istendi. Amaç işçi sınıfının birlik ve dayanışma bilincini yozlaşırmaktı. Ne yazık ki, Türkiye'deki işçi sendikaları da uzun bir süreden beri buna karşı çıkmadılar. Ayrıca Türk - İş özel gayretiyle «24 temmuz çalışanlar bayramı» diye bir bayram icad etti. Bu uyutma politikasına katıldı.

Türkiye işçi sınıfı 1 mayısı «İŞÇİ BAYRAMI» olarak kutlamalıdır. Bütün işçi sendikaları, 1 mayısın yasal olarak işçi bayramı ilan edilmesini gerçekleştirmelidir. 1 mayıs günü, tüm işçi sendikaları bu günün anlam ve önemini belirten gösteriler, toplantılar düzenlemelidirler.

Ayrıca 1 mayısın ifade ettiği birlik ve dayanışmanın ruhuna uygun olarak GENEL GREV, DAYANIŞMA GREVİ, SEMPATİ GREVİ gibi hakların kazanılması için de mücadele edilmelidir.

Bugün Türkiye'de eksik olan işçi sınıfının birlik ve dayanışma gücüdür. Ve 1 mayıs, her yıl bir gerçeği haykırmaktadır. «BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ BİRLEŞİN!»

TÜRKİYE'DE 1 MAYISLAR

Türkiye'de 1 mayıs, ilk defa 1906 - 1910 yılları arasında Rum ve Ermeni işçiler tarafından bayram olarak kutlanmıştır. Türkiye'de işçi hareketlerinin 1908 lerde yaygınlaştığı görülmektedir. Osmanlı devletinin Balkanlardan Bağdat'a kadar, Selanik, Varna, İsanbul, İzmir ve Adana gibi büyük şehirlerinde grevler olmuştur. 1908 - 1911 yılları arasında Zonguldak Maden işçileri de grev yapmışlardır. Grevlerin nedeni ücret zammı, 8 saatlik işgünü, asgari ücretin tayini, çalışma şartlarının düzeltilmesi gibi isteklerdi.

1908 de ilk sendikalar kurulmuştur. 1909 da çeşitli işçi örgütleri Alman sömürüsüne karşı çıkmışlardır. Bundan sonraki dönemlerde, işçi sınıfı adına siyasi örgütlenme çalışmaları hızlanmıştır. 1919 da işçi sınıfını temsilen 5 ayrı sosyalist parti seçimlere katılmıştır. 1920 yılında özellikle İstanbul'da grevlerin yeniden hızlandığı görülmektedir.

İşte Türkiye'de, bu birikimle ilk defa 1921 de 1 mayıs işçi bayramı çok canlı bir şekilde kutlanmıştır. Bu kutlama aynı zamanda işgal kuvvetlerine karşı bir gösteri niteliğinde olmuştur.

1922 yılındaki kutlamalar ise daha da canlı olmuştur. İstanbul, Ankara, İzmir gibi önemli şehirlerde kitlevi hareketler olmuş, mitingler yapılmış, işçilere beyannameler dağıtılmıştır.

1923 yılında 1 mayıs yine aynı şekilde kutlanmış, ancak birçok işçi ve sosyalist aydının tutuklanmasıyla sonuçlanmıştır.

Aynı yıl İzmir'de toplanan iktisat kongresine işçileri temsilen katılan İstanbul Amele Birliğinin istekleri arasında, 1 mayısın işçi bayramı olarak kanunlaşması da vardı. İşçi sınıfının Cumhuriyet hükümetinden istekleri şu şekilde sıralanıyordu.

— AMELE YERİNE «İŞÇİ» DENİLECEKTİR
— 1 MAYIS İŞÇİ BAYRAMI OLARAK KANUNLAŞTIRILACAKTIR
— İŞÇİLERE KENDİ SINIF ÖRGÜTLERİNİ KURMA HAKKI TANINACAKTIR
— İŞGÜNÜ 8 SAAT OLACAKTIR
— 12 YAŞINDAN KÜÇÜKLER ÇALIŞTIRILMAYACAKTIR
— ÜÇ AYLIK SÜRENİN SONUNDA MUVAKKAT İŞÇİ OLMA DURUMU KALDIRILACAKTIR
— TATİL GÜNLERİNDE ÜCRET ÖDENECEKTİR
— İŞÇİLER YILDA BİR AY İZİN KULLANACAKLARDIR
— SAKAT İŞÇİLERİN YAŞAMALARI GÜVEN ALTINA ALINACAKTIR
— İŞÇİLER İÇİN HAYAT SİGORTASI KURULACAKTIR
— İŞÇİLER İÇİN HASTANELER YAPILACAKTIR
— VERGİLER HERKESİN GELİRİNE GÖRE ALINACAKTIR
— İŞÇİLERE SOSYAL MESKEN YAPTIRILACAKTIR

Aradan 50 yıldan fazla zaman geçmiş olmasına rağmen işçilerin bu isteklerinden önemli bir kısmı gerçekleşmiş değildir.

1924 yılında İstanbul'da işçiler, 1 mayısı kutlamaya hazırlanmış ve bazı işyerlerinde grev yapmışlardır. Grevci işçilerin karşısına asker çıkartılarak 1 mayısın işçiler tarafından kutlanmasına engel olunmuştur.

İşçiler 1925 yılında 1 mayısın «İŞÇİ BAYRAMI» olarak kanunlaşmasını yeniden istemişler, ancak toplanan meclis, 1 mayısı «bahar bayramı» olarak kabul ve ilan etmiştir.

Sermayedar sınıf, bu şekilde işçi sınıfının mücadele tarihini, uluslararası birlik ve dayanışma bilincini yozlaştırmak amacını gütmüştür.

PORTEKİZ HALKI KAPİTALİZMİ İSTEMİYOR

- Geçen hafta yapılan Kurucu Meclis seçimlerinde en çok oyu Sosyalist ve Komünist Parti aldılar
- Seçimlere katılan 12 partiden yalnız bir tanesi sağcı
- Seçimlerde kapitalist düzeni onarmak isteyenlerle kaldırmak isteyenler çekişti

Haritada Portekiz görülüyor

Portekiz'de sanayi gelişmemiş, topraklar az sayıdaki ailelerin elindedir

Yaklaşık 11 milyon nüfuslu Portekiz Sanayi bakımından pek gelişmemiştir. Topraklar, çok az sayıdaki toprak sahiplerinin elindedir.

Ülkenin kuzey ve güney kesimlerinde topraklar küçük parçalar halindedir. Bu bölgelerde mısır, patetes, sebze yetiştirilir. Kuzeyde küçük aile işletmelerinde bağcılık yapılır.

Ülkenin doğu kesimi büyük mülkler halinde toprak sahipleri arasında paylaşılmış durumdadır. Bu topraklarda hayvancılık yapılır. Zeytin yetiştirilir. Büyük çiftçiler, zeytinliklerde çalıştırmak üzere düşük ücretle yoksul köylüler arasından bol sayıda işçi bulurlar. Bu nedenle zeytin ve zeytinyağı önemli ihraç maddesidir. Buna karşılık küçük çiftçilerin kendi emeklerine dayanan şarap üretimi dış pazar bulmakta zorluk çeker. Ülke sanayi bakımından gelişmemiştir. En önemli sanayi yatırımları madencilik ve dokumacılıktadır. Ancak, madencilikte yalnız Lizbon yakınlarındaki Kalay madenleri işletme masraflarını kurtarmaktadır.

Ülkede yabancı bir çok şirket ulaştırma, metalurji ve maden sanayiinde yatırım yapmıştır. Balıkçılık ve konservecilik de önemli sanayi koludur. Ülkenin bütün konserve üretimi birkaç büyük şirketin elindedir. Portekiz'de çalışan nüfusun gelir seviyesi çok düşüktür. 7 yaşından büyüklerin % 40'ı okuma yazma bilmez.

Portekiz halkı, uzun yıllardan sonra geçen hafta ilk kez sandık başına gitti. Yapılan Kurucu Meclis seçimlerine 6 milyon seçmenden yüzde 90'ı katıldı.

Portekiz bugüne nasıl geldi? Geçen yüzyılın sonlarına kadar Portekiz büyük bir sömürge imparatorluğu idi. Ülke, 1910 yılına kadar krallıkla yönetilirdi. 1910 yılında sömürgelerde çıkan savaşlardan sonra ülkenin ekonomisi kötü bir çıkmaza girdi. İçeride gelişen kapitalistler ile sömürgelerden elde edilen gelirleri kendilerine ayıran toprak sahipleri ve onların temsilcisi kral arasında kavga kızıştı. Sonunda gelişen burjuvazi, bir ordu darbesi ile 1910 da kralı devirdi. Cumhuriyet ilan edildi. İşçilere bir takım demokratik haklar, grev, toplanma hürriyeti, vs... vaad edildi. Ancak bu sözler yerine getirilmedi. İşçi sınıfının, sömürgelerdeki halkın mücadelesi durmadı. Cumhuriyetçi burjuvalar sonunda işçiler ve sömürgeler üzerinde baskılara başvurdu.

Ancak, kapitalist dünyada yaklaşan buhran Portekiz sermayedarlarını ürküttü. Sermayedarlar kendi aralarındaki menfaat çekişmelerinin yanı sıra işçi sınıfına, topraksız köylülere baskı yapmayı hızlandırdı. Sonunda parlamenter cumhuriyet içinde işçi sınıfının mücadelesi dizginlenemeyince bir darbe ile cumhuriyete son verildi (1926). Cumhurbaşkanlığını ele geçiren general Comes da Costa sermayedarları buhrandan kurtarmak için maliye uzmanı Profesör Salazar'ı Maliye Bakanlığına getirdi. Salazar daha sonra geniş yetkiler istedi. 1933 te istediği gibi bir anayasayı kukla meclise kabul ettirdi. Kendisi de ölümüne kadar Başbakan oldu.

Salazar yönetimi, işçi ve yoksul köylüleri baskı altına aldı. Sömürgelerdeki halkın bağımsızlık savaşını önlemek için ordunun gücünü arttırdı. Bütçenin % 40'ı savunmaya ayrıldı. Askerlik hizmeti 18 aydan 4 yıla çıkarıldı. Gençlere, denizaşırı sömürgelerde askerlik görevi yapmadan yurt dışına çıkmaları yasaklandı.

Ancak, gerek Portekiz'deki işçi sınıfının ve yoksul köylülerin, gerek sömürgelerdeki, (özellikle Afrika'daki Mozambik, Gine - Biseau ve Angola'da) bağımsızlık hareketleri gittikçe kuvvet kazanmakta idi. Çoğunluğu yoksul halk kesimlerinden olan düşük ücretli subaylar işçi sınıfı partisine katılmaya başladı.

Bütün bunların yanı sıra sömürgelerin gittikçe pahalıya mal olması Portekiz sermayedarlarının bir kısmının da işine gelmiyordu.

Bu arada, 1968 yılında geçirdiği bir beyin kanaması sonucu Salazar görevden uzaklaştırıldı ve Profesör Caetano Başbakan oldu. Caetano'nun nisbi serbesti getirme iddiaları da yeterli olmayınca, sonunda Silahlı Kuvvetler Hareketi Caetano rejimini 25 nisan 1974 de devirdi.

Portekiz Sosyalist Partisi Genel Sekreteri Mario Soarez

25 Nisan 1974'e kadar Portekiz

Profesör Salazar'ın «Hayat boyunca Başbakan» olduğunu kabul eden 1933 Anayasasına göre :

1 — İşçiler hükümetçe tayin ve kabul edilmiş tek sendikaya girmek zorundadır.
2 — Toplu sözleşme ve grev hakkı yoktur.
3 — Rejim tarafından çizilmiş sınırlar dışında düşünmek ve örgütlenmek yasaktır.
4 — Siyasal Partiler Kapatılmıştır.
5 — Cumhurbaşkanı ve Başbakan ülkenin mutlak hakimidir. Cumhurbaşkanı Milli Meclis, Mahalli Temsilciler Meclisi ve Kooperatif Meclis tarafından seçilir. Bu Meclislere ise, ileri gelen iş adamları, onları temsil eden aydınların meydana getirdiği «Milli Birlik» örgütünden resmi aday olmak gerekir.
6 — Okuma yazma bilmeyenlerin oy kullanabilmeleri için en az 100 esküdo (Portekiz Parası) vergi vermesi gerekir. Orta öğrenim yapmayan kadınların oy hakkı yoktur.

Bunların dışında, Afrika'daki Gine - Biseau, Mozambik ve Angola gibi sömürgelerde 4 yıl askerlik yapmayan yurt dışına çıkamaz.

25 Nisan 1974'den sonra Portekiz

Caetano'nun Silahlı Kuvvetler Hareketi tarafından devrilmesinden sonra :

1 — 1933 Anayasası tamamen kaldırıldı.
2 — Gine Biseau'ya bağımsızlık tanındı. Angola ve Mozambik'in de bağımsızlıklarının tanınacağı açıklandı. Sömürgelerden geri çekilmeye başlandı.
3 — Ülkedeki bütün siyasi tutuklular serbest bırakıldı. Gizli polis örgütü dağıtıldı. İşçi sınıfı partisi de [illegible] dahil olmak üzere siyasal parti kurma serbest bırakıldı. Sosyalist Partisi Genel Sekreteri Mario Soares ve Komünist Partisi Genel Sekreteri Alvaro Cunhal'ın ülkeye girişine izin verildi.
4 — Grev hakkı tanındı. Toplantı ve gösteri yürüyüşüne izin verildi. Kurucu Meclis seçimleri bir yıl içinde yapılacağı açıklandı.
5 — Büyük şirketlerin elinde bulunan ulaştırma, madencilik, deniz taşımacılığı ve ağır endüstrinin millileştirileceği; büyük toprak sahiplerinin işletmediği toprakların el konulacağı açıklandı, uygulanmasına yer yer başlandı.

25 Nisan 1974'te Portekiz'in bundan böyle nasıl ve kimler tarafından yönetileceğini tayin edecek olan Anayasayı hazırlamak üzere Kurucu Meclis seçimleri yapıldı. Ancak, bir yıl içinde Silahlı Kuvvetler Hareketi tarafından Cumhurbaşkanlığına getirilen Caetano yönetiminin emekli Genel Kurmay Başkanı General Sipinola, iki kez karşı ihtilal girişiminde bulundu.

Eylül ayında denediği ilk girişim, kapitalizmi yaşatmak isteyen sermaye yanlısı siyasal partilerin yardımı ile düzenlenen «sessiz çoğunluk» mitingi ile yapılmak istendi. Sipinola, «Halk istemiyor» bahanesi ile, Komünist Partisi liderinin, Başbakan Costa Gonvalcel'in ve işçi sınıfı partisi üyesi ileri gelenlerinin tutuklanmasını istedi. Ancak, Genel Kurmay Başkanı Costa Gomes bu tutuklama emrini imzalamadı. Sipinola Silahlı Kuvvetler Hareketinin kendisine karşı olduğunu görünce istifa etmek zorunda kaldı. Sermayedar çevreler, ordu içinde etkin olan Sipinola ile bir şans daha denemek istedi. 11 martta yapılan yeni bir darbe girişimi de İşçi sınıfı ve Silahlı kuvvetler hareketi tarafından önlendi. Sipinola kaçmak zorunda kaldı.

Bugün Sosyalist ve Komünist Partilerinin de içinde bulunduğu koalisyon hükümeti ile Silahlı Kuvvetler Hareketi ülkeyi birlikte yönetmektedir. Halen Cumhurbaşkanı Costa Gomes ve Başbakan Vaco Gonvalces ile bir kısım bakanlar Silahlı Kuvvetler Hareketi mensubudur.

Portekiz'de yabancı sermaye üretimi durduruyor

Lizbon (APM) — Portekiz'de yabancı sermayenin üretimi durdurdukları gelen haberler arasındadır.

Çok uluslu şirketlerden İCİ'nun yeni bir etilen fabrikası kurmak için anlaşmaya vardıkları söylenmekte, devletin buna % 50 oranında ortak olacağı bildirilmektedir.

EXXON ve Mobil Oil Şirketleri bazı yatırımlarını iptal etmişlerdir. Grundig ve Farbwerke Hoechst firmaları yalnızca ellerindeki işleri tamamlamaya çalışmakta yeni yatırımlara gitmemektedirler. Siemens firmasında yeni yatırımlara gitmemekle birlikte mevcut faaliyetini sürdüreceği bildirilmektedir.

Diğer yabancı şirketlerden Agfa - Gewart ve Leitz firmalarının da teslim etmeleri gereken siparişlerini çalışma saatlerini artırarak zamanında bitirmeye çalıştığı, siparişleri tamamladıktan sonra yeni yatırım yapmayacağı ileri sürülmektedir.

Gelen haberlere göre, yabancı şirketlerin yeni yatırım yapmamalarına sebep olarak, ülkede uygulanan millileştirme ve devletleştirmelerin gösterildiği bildirilmektedir.

Portekiz Komünist Partisi Genel Sekreteri Alvero Cunhal

YORUM

Portekiz'de mücadele bitmedi

Yarım yüzyıl baskı altında yaşayan Portekiz halkı 25 nisanda seçime girdi. Uzun yıllar kanun dışı yaşamak zorunda kalan Portekiz Komünist Partisi ve Sosyalist Parti de bu seçimlere katıldı. Seçimlerde en fazla oyu, Demokratik Halk Partisi ile birlikte bu üç parti aldı. Şimdi Portekiz de, işçi sınıfının siyasal temsilcilerinin de içinde bulunduğu bir koalisyon hükümeti kurulacak.

Portekiz bu duruma nasıl geldi?

Portekiz işçi sınıfının [illegible] yıllarca süren örgütlü mücadelesi; sömürgelerde uzun yıllar askerlik yapmak zorunda bırakılan ilerici unsurların ordu içinde güçlenmesi; Sömürgelerdeki bağımsızlık mücadelesinin hızlanması ve bu durumun Portekiz burjuvazisine getirdiği yükün artması; sosyalist sistemin ve uluslararası işçi sınıfı hareketinin güçlenmesi karşısında emperyalizmin faşist rejimlerden desteğini geri çekmek zorunda kalması Portekiz'deki gelişmeleri belirleyen etkenlerdir.

Bugün Portekiz'de kurulan iktidar dengesi, sosyalizme geçiş için mücadele veren işçi sınıfı ile kapitalizmi, aksayan yönlerini ıslah ederek yaşamak isteyen sermayedar sınıf arasındadır. Halen ülkenin yönetiminde söz sahibi olan ordu ise, içinde her iki sisteme de yatkın unsurları taşımaktadır. Ve bu niteliği ile, ordu dengeyi kendisinde somutlaştırmaktadır. Ancak, ordu içinde sermayenin açık diktatörlüğünü sürdürmek isteyen unsurlar henüz temizlenmemişlerdir.

Bu bakımdan, Portekiz'deki dengenin çalışan sınıflardan, işçi sınıfı ve emekçi yığınlardan yana çözümlenmesi için işçi sınıfının örgütlü direncinin yanı sıra, sosyalist sistemle ilişkilerin geliştirilmesi, uluslararası işçi sınıfı ile dayanışma içinde bulunmaya önem verilmesi gerekir.

işçi davası

İŞÇİ DAVASI

İŞÇİLER ... SENDİKALAR

RECEP KÜREKÇİ

MADEN İŞÇİLERİNİN SÖZLEŞMESİ

İşçilerin üretimi arttırmasını istemek sendikanın görevi değildir

ZONGULDAK MADEN İŞÇİLERİ SENDİKASININ (ZMİS) 6. DÖNEM TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNİ TANITMAYA VE ELEŞTİRMEYE SÖZLEŞMENİN 1. MADDESİNDEN BAŞLIYORUZ. ANCAK 1. MADDEYİ, 2. ve 18. MADDEYLE YAKIN İLGİSİNDEN DOLAYI BERABERCE ELE ALACAĞIZ. BU MADDELERDE YAZILANLAR ŞUNLAR :

MADDE 1 — Tarafların amacı; Hizmet akdinin yapılması, muhtevası ve sona ermesi ile ilgili hususları düzenlemek ve işçi işveren münasebetlerini ilgilendiren diğer hususlar ile... taraflar arasında çıkabilecek ihtilaflar uzlaşma yolu ile hal şekillerini göstermek ve bütün bu hususlar üzerinde... işveren ve vekilleri ile, onun çalıştırdığı işçiler ve işçi sendikası arasındaki iş ahengi ve çalışma barışını sağlamak ve işyerlerinin sözleşme süresince en yüksek randımanla çalışmasını temin etmektir.

MADDE 2 — Birinci maddede belirtilen amacın gerçekleştirilmesi için taraflar kendilerine yüklenen görevleri, en iyiniyet ve en iyi şekilde yaparlar. İşyerlerindeki bütün ünitelerin verimliliğinin arttırılması, kalitelerin daha iyi olması hususunda kendi paylarına düşen gayreti gösterirler.

MADDE 18 — İşyeri şartları, teknolojik ilerleme, genel ve mesleki eğitim, iktisadi, sosyal, beşeri ve fizyolojik şart ve niteliklerdeki değişiklikler neticesi günlük normal çalışma süresinde yapılabilecek işlerin miktarını, işgücünü istismar etmemek ve atıl bırakmamak amacıyla... bütün işyerlerinde iş ve zaman etüdlerinin yapılabilmesi için... yetenekli bir kurula bir yönetmelik hazırlatmayı ve bu yönetmelik hükümlerinin... tatbik edilmesini taraflar kabul eder.

Yukarıdaki maddelerin amacı kısaca şudur; işçinin en yoğun biçimde çalışmasını sağlamak, üretimi arttırmak. Sendika yöneticileri, üretimi arttırmakla işçinin ücretinin çoğalacağını zannediyorlarsa yanılmaktadırlar. Çünkü ücret kapitalist tarafından, işçi işe başlamadan önce tayin edilir. Yani ücret, işçinin emeğinin karşılığı değildir. Ve ücret işverenin kâr ve zararına da bağlı değildir. Ancak pirimli çalışmada işçi, işverence tayin edilenden fazla üretim için bir miktar pirim alır. Fakat verilen pirim üretim artışıyla işverenin kazandığının çok küçük bir kısmıdır. Üstelik kapitalist sistemde üretimi arttırmak yalnız işçiye bağlı değildir. Kapitalist ekonomilerde üretim toplumun ihtiyacına göre değil, kâr etmek için yapılır. Bunun için kapitalist, az üretim yapmakla fazla kazanıyorsa, toplumun ihtiyacını düşünmez, üretimi arttırmaz. Ayrıca, yoğun çalışmak, daha az işçiyle çok iş yapmaktır. Buda hem işsizlerin hemde çalışanların zararınadır.

Buradan meselenin başka bir yönüne geçelim. Kapitalist sistemde üretimin amacı üretimin plânlanması vs. tamamen işçinin dışında, kapitalistlerin çıkarları doğrultusundadır. Bunun için kapitalist sistemde çalışma hızını arttırıcı bütün tedbirler işçilerin aleyhinedir. Bunlardan dolayı çalışmak, hayatlarını devam ettirecek geliri sağlıyorsa işçi için anlamlıdır. Ve işçi için gerçek hayat, işin bitiminden sonra başlar. Halbuki sendika yöneticileri işverenle anlaşarak işçilere, üretimi arttır, bütün gücünü işbaşında tüket demektedirler. Oysa işçi, kendisini daha ileriye götürecek bilgiyi, sosyal ilişkileri, kendisine iş dışında kalan boş zamanında sağlayabilir.

İşbaşında aşırı yorulan işçi ise, istirahat etmekten başka şey düşünmez. Kısaca, bedenen ezilmiş işçiler, işverenler için servet üreten makinadan başka bir şey değillerdir. Bu durumdaki işçilerin ise sendikal faaliyete katılamayacağı, dolayısıylada sendikaların işverenle güçlü pazarlık yapamayacağı açıktır. Böyle işçiler sınıfının siyasal mücadelesinede katılamazlar.

Üretimi arttırmaya birde EKİ ocakları açısından bakalım. Bilindiği gibi kömür madenciliği, en ağır, en tehlikeli işlerin başında gelmektedir. Ocaklarda ölümler haricinde, yılda yaklaşık 4 işçiden biri kazalanmaktadır. Bunun için madende çalışmak önce, çalışacak çevreyi emniyetli hale getirmeyle başlar. Ocaklara giriş kuyularında «Evvela Emniyet» yazılmasının anlamı budur. Fakat işçilere emniyet ve üretim için kullanacağı ilkel malzemeler bile zamanında ve tam olarak verilmez. Üstelik fazla iş verilir ve günlük normal iş bile 8 saatte bitirilemez. Bu durumda sendika yöneticilerine düşen görev, işçilerin iş ve çalışma şartlarındaki bu aksaklıkları düzeltmektir. Fakat onlar tam tersini yapmakta, işçilere üretimi arttır, yani daha emniyetsiz çalış kazalan ve öl demektedirler. Sözleşmede işçilerin anlamayacağı birçok kelime kullanılmıştır. Kelime oyunlarında ise işçiler işverenlerle yarış edemezler. Sendika yöneticileri sözleşmede kısaca şöyle demeliydiler: Üretim artışı ancak, işe yeni makinaların girmesiyle ve ancak makinaların katkısı kadar olur. Yoksa işçilerden fazla güç harcayarak üretimi arttırmaları istenemez.

RECEP KÜREKÇİ

iki maden işçisi daha öldü

Maden ocaklarında iş emniyeti sağlanmıyor ve iş cinayetleri devam ediyor. Sendika yöneticileri maden işçilerinin ölümlerini değil protesto etmek, gazetelerinde haber olarak bile vermiyorlar. Maden işçileri 19 ve 26 Nisan'da Üzülmez Bölgesi Dilaver ocağında ölen iki işçi ile dört ayda onyedinci ölülerini vermiş oldular.

19 Nisan'da, Çaycuma'nın Esenlik köyünden sökümcü ustası CELAL ŞAHİN, söküm yaparken tavandan düşen taşın beline vurması sonucu ölmüştür.

26 Nisan'da Çaycuma'nın Madenler köyünden AHMET AKTAŞ adlı kapakçı işçisi, kapak patlaması sonucu kömür altında kalarak ölmüştür.

17 Mart 1975'de başlayıp 20 Nisan'da işçilerin başarısı ile sona eren Baksan grevinden bir görünüş.

Guruplu maden işçileri geçmiş yılların izin parasını alacaklar

ZONGULDAK (Özel) : Ereğli Kömürleri İşletmesi (EKİ) maden ocaklarında yaklaşık 26 bin maden işçisi guruplu olarak çalışmaktadır. Bu seneye gelinceye kadar guruplu işçilere yıllık kanuni izin kullandırılmıyordu. Parasıda verilmiyordu. Bu kanunsuz durumdan yararlanmak istiyen uyanık Zonguldak avukatları binlerce dava açmıştı. Ancak bu davalardan sonra sendika yöneticileri konuya el atmak zorunda kaldılar. Bu konuda, sendika yöneticileri işverene yazdıkları yazıda şöyle demekteydiler :

> **«... bu konuda açılan davalar şimdiden iki binin üzerine çıkmıştır. Mahkeme masrafları ve geriye doğru beş yıllık birikmiş paraları faiziyle birlikte ödememek için acele karara varmanızı arzu etmekteyiz...»**

Sendika yöneticilerinin, işçilerin geçmiş haklarından vazgeçmeyi öngören bu teklifini bile işveren kabül etmedi. Çünkü niyeti, hiç bir şey ödememekti. Sendika tarafından konu uzlaştırma kuruluna getirildi.

Uzlaştırma Kurulu, gurupla işçileri haklı buldu. Yıllık ücretli izin kullanacaklarına karar verdi. Hatta geçmiş 15 yıllık birikmiş izin ücretlerinin ödenmesine dahi karar vererek, sendikacıların istediklerinden daha ileri haklar getirdi. Karara göre :

1 — Guruplu işçiler de, daimi işçiler kadar yıllık izin kullanacaktır.

2 — 1960 yılından bu yana olan izin paraları, geçmiş ücretlere göre ödenecektir.

Fakat geçmiş yıllara ait izin paralarının, o yıllardaki ücret üzerinden ödenmesi yanlıştır. Çünkü 1960 yıllarında bir maden işçisinin yövmiyesi 5 TL. civarındaydı. Ve bu parayla bugün olduğu kadar geçinebiliyordu. Oysa bugün 5 lira ile bir kilo un bile alınamamaktadır. Şu halde geçmiş yılların izin paraları, bugünkü yövmiyeler üzerinden ödenmelidir.

3 — Karara göre yıllık ücretli izin, işçinin çalışmadığı aylarda (köyde olduğu, boş gurupta) kullandırılacaktır. Oysa işçinin, kendisi için önemli durumlarda dolu gurubuna rastlayan aylarda izin isteği olabilir. Böyle olunca da, parasız mazaret izni kullanmak zorunda kalacaktır. Bu haksızlık düzeltilmelidir. İşçiler istedikleri ay, izin kullanabilmelidir.

İşçiler saat ücretlerine 7 lira zam alacak

BARTIN (ÖZEL) — Selüloz - İş Sendikası tarafından Bartın Baksan Çimento Torba Kağıt Fabrikasında 17 Mart 1975 tarihinde başlattığı grev, işverenle anlaşma sağlanarak kaldırılmıştır.

Varılan anlaşmaya göre Baksan işçileri saat ücretlerine 7 lira zam alacaklardır. Ayrıca ikramiye, yılda iki maaş tutarına çıkarılmıştır. İşveren, grev sırasında işten çıkardığı iki işçiyi de yeniden işe almayı kabul etmiştir.

Bilindiği gibi Baksan işçilerinin grevi bölgedeki diğer sendikalar (Zonguldak Maden İşçileri Sendikası hariç) ve işçiler tarafından da maddi ve manevi olarak desteklenmişti.

İşçi sınıfının çıkarları aynı doğrultudadır. Bu yüzden işçi sınıfının ülke çapında ve hatta uluslararası alanda birliğinin sağlanması, yürütülecek mücadelelerin başarısı için zorunludur. Baksan işçilerinin grevinin bölgedeki diğer sendikalar tarafından desteklenmesi, işçi sınıfının birliği yolunda atılmış olumlu bir adımdır.

TÜRKİYEDE İŞÇİ HAREKETLERİ

Toprak-İş sendikası bildiri yayınladı

Tarım iş kanunu çıkarılmalıdır

Toprak - İş Sendikası tarafından yayınlanan bildiride, tarım işçilerinin çeşitli sorunları dile getirilmiş ve bu sorunların halli için ilk adım olarak sendikalaşmanın gerekliliği izah edilmiştir.

Bildiride özetle şu hususlara yer verilmiştir: «Tarım iş kolunda çalışan birbuçuk milyon tarım işçisinin grev ve toplu sözleşme hakkını, sigorta hakkını, işgüvenliğini düzenleyecek olan tarım iş kanunu senelerdir meclislerden çıkartılmıyor. Bu kanunu çıkartmanın tek yolu vardır. O birbuçuk milyon tarım işçisinin kendi sendikalarında toplanarak mücadeleye atılmasıdır. Unutmayalım ki, mücadele etmeden hiç bir şey gökten zembille inmez.»

Tarım işçilerinin sömürülme mekanizması, ve yaşama durumları örneklerle anlatılan bildiride: «grev ve toplu sözleşme hakkı, sekiz saatlik işgücünü, sigorta hakkı, eşit işe eşit ücret ve işgüvenliği tarım işçilerinin analarının ak sütü gibi helâl haklarıdır» denilmiştir.

MADEN İŞ FEDERASYONU İLE T.K.İ. LİNYİT İŞLETMELERİNDE SÖZLEŞME İMZALADILAR

Ankara (İSTA) — Türkiye Kömür İşletmeleri ile Türk - İş'e bağlı Maden - İş Federasyonu arasında, Beypazarı Orta Anadolu Linyit işletmelerinde başlayan anlaşmazlık çözüme bağlanmıştır. Uzlaştırma Kurulunun kararını işverenin kabul etmesi üzerine sözleşme imzalanmıştır.

T.K.İ. ile Maden - İş Federasyonu arasındaki anlaşmazlık 11 ay önce başlamış ve Maden - İş Federasyonu grev kararı almıştır. Federasyon, grev uygulaması için sıkıyönetime başvurmuş, ancak aradan 11 ay geçmesine rağmen sıkıyönetimden cevap alınamamıştır. Bu arada T.K.İ., uzlaştırma kurulunun verdiği kararı kabul etmiştir.

İmzalanan sözleşmeyle Beypazarı linyit işletmesinde çalışan 800 işçinin ücretlerine birinci yıl için 24 lira, ikinci yıl için de 20 lira zam yapılmıştır. Ayrıca işçilere günde 6 lira yemek bedeli, 30 gün kıdem tazminatı ve çeşitli haklar sağlanmıştır.

DİSİPLİN KURULU BAŞKANININ OY VERME AYRICALIĞI OLMAYACAK

Ankara (İSTA) — Petkim - İş Sendikasının Ocak Gaz ile sürdürdüğü toplu sözleşme görüşmeleri anlaşmayla sonuçlanmıştır. Sözleşme ile işçiler, ücret zamları ve çeşitli sosyal haklar elde etmişlerdir. Sözleşmenin, işçiler açısından en önemli yanının «disiplin kurulu başkanının oy verme açısından ayrıcalığı olmıyacağı ve kararların ekseriyetle verileceği» olduğu ilgililerce ifade edilmiştir.

KENDİ İSTEĞİYLE İSTEN ÇIKAN İŞÇİLER DE KIDEM TAZMİNATI ALACAKLAR

Ankara (İSTA) — Çağdaş Metal - İş Sendikasıyla, Orman Bakanlığı arasında orman tamirhanelerinde çalışan 2000 işçiyi kapsayan toplu sözleşme imzalanmıştır. Sözleşme ile işçiler ücretlerine 37,5 lira zam elde etmişlerdir. Ayrıca, 5 yılını doldurupta kendi isteğiyle işten ayrılan işçilerin kıdem tazminatı alacakları, sözleşme hükümleri arasında yer almıştır.

İŞÇİ DAVASI / Zonguldak işçilerinin haftalık ekonomi ve politika gazetesi / Sahibi : Yıldırım Eryılmaz / Sorumlu Müdür : Kemal Kuşhan / Yönetim Yeri: Nizam Cad. Birlik İş Hanı Kat: 3, No: 311 ZONGULDAK / Yazışma adresi : P.K. 68 — Zonguldak. Tel: 3886 Abone : Altı aylık 25 lira, yıllık 50 liradır. / Dizgi ve Tertip : Başaran Matbaası / Baskı : Arzu Matbaası / Baskı tarihi: 30.4.75